

**„...az arra méltó Vasárnapi Iskola Alapítvány
önkéntes szórványmentő szolgálata Magyar Örökség.”**

A határon túli magyarok kettős állampolgárságára vonatkozó sikertelen magyarországi népszavazás, 2004. december 5-e után a nemzeti érzésű magyar társadalomban egy nagy fájdalomérzet, szinte össznemzeti szorongás következett. A kudarc után mély szégyenkezéssel, de széles társadalmi összefogással indulnak mozgalmak kezét nyújtani és könnyíteni a sérült lelkiismereten.

„A vasárnapi iskola mozgalom abból a felismerésből indult útjára, hogy a szórvány magyarság körében igen nagy szükség van a pedagógusok munkájának segítésére hétvégi foglalkozások keretében. A határon túli magyar gyerekek nagyrészt nem anyanyelvi környezetben töltik napjaik nagy részét, ez óhatatlanul az anyanyelv ismeretének megkopásához vezet.”

Ezekkel a sorokkal – a közismert és közkedvelt rádiószerkesztő, Benkei Ildikó, a mozgalom alapítója – kerekén 10 éve, 2005. április 5-én tette közzé felhívását arról, hogy indul és határon túli szórványmisszióba készül a Vasárnapi Iskola Mozgalom, és ehhez munkatársakat keres. Benkei Ildikó nagy felismerése az volt, hogy a 2004. december 5-i szerencsétlen népszavazás után a magyar anyaország nemzeti érzelmű felelős állampolgárainak és a határ többi oldalán élőknek nem bezárkózni kell a sebeket nyalogatva, büntudattal sopánkodni, bűnbakot keresni és egymásra mutogatni, hanem egymásért végzett felelős munkában kell helyrehozni az elkövetett hibákat. Mert csak a másokért végzett szolgálat ment fel bűneinkből és hibáinkból. Irány tehát a legnehezebb sorsú anyanyelvi területek, irány a trianoni szórvány!

„A Vasárnapi Iskola mozgalom keretében tanár csapatok indulnak kéthetente a határ közeli településekről az elszakított területek falvaiba, városaiba, hogy szombaton délután és vasárnap délelőtt foglalkozzanak a szórványban élő, meglehetősen nehéz sorsú gyermekekkel, hogy segítsék őket magyarságuk megőrzésében.”

Az „...önkéntes anyaországi pedagógusok célja, hogy délután néhány órában és vasárnap délelőtt az istentiszteletek rendjéhez igazodva képezzék a tanulókat, a magyar irodalom és nyelvtan, magyar történelem terén színesítve a tanulást sok-sok kézműves foglalkozással, ének- és tánctanulással.”

A felhívás már akkor merész próbálkozásnak tűnhetett, kockázatokat is hordozott, mert mi lesz akkor, ha erre – a sokszor megviselt, elfáradt magyar pedagógus társadalom – könnyen válaszol, vagy azzal, hogy „van nekünk gondunk, bajunk itthon is elég, mit kell nekünk a másokéval törődni?”! Szerencsére nem így történt. Újabb bizonyosságot nyertünk abban, amit eddig tudtunk: hogy a tanítói, oktatói hivatás gyakorlása lehet megélhető, de a hivatásszerűen végzett önkéntes, önzetlen és anyagi jutalom nélküli munka másokért az már küldetés. És innen jön az öröm, elismerés, feltöltekezés.

A szép hitvalló indító sorok és az első évek után a mozgalomnak sikerült hivatalos jogi, alapítványi keretet is nyernie, ahol az alapító okiratban ugyanilyen szépen folytatódik a célok gondos számbavétele, kijelölése.

„Az Alapítvány célja határokon túl élő magyar gyermekek oktatásának, a gyermekek magyar nyelv tanulásának fejlesztése és elősegítése, ehhez kapcsolódóan a gyermekek történelmi, irodalmi, földrajzi, művészeti és kulturális ismeretinek elmélyítése, illetve az ehhez szükséges anyagi eszközök biztosítása. E célok elérése érdekében az alapítvány felkutatja azokat a magyarországi tanárokat, akik elkötelezettséget éreznek a határon túli gyerekek magyar nyelvű oktatása iránt. Megszervezi a tanárok kiutazását a határon túli területekre.

Megszervezi a gyereket tanítását, az ehhez szükséges oktatóhelyiségeket, biztosítja a tanárok számára a szükséges oktatási eszközöket. Megteremti az oktatáshoz és az ehhez kapcsolódó egyéb feladatokhoz szükséges anyagi eszközöket, továbbá ellát minden olyan feladatot, amely a céljai megvalósítása érdekében szükséges.”

A mozgalom oktatási gyakorlata és neve is régi hagyományt elevenít meg. Az iskolai vallásoktatás melletti hét végi hittanoktatást, vagy ennek hiányában az egyház keretei között végzett tanítói-nevelői munkát nevezik vasárnapi iskolának. Ennek lelki többlete már nem az iskola és padjainak rendje, szigora, hanem a szabadabb foglalkozás és tanulás, a pedagógusok számára is a tanítás szabadsága, a jobban kitarulkozó szeretet. Itt olyan ismereteket is anyanyelvi környezetben és közösségben lehet elsajátítani, amire az iskola nem mindig ad keretet és módot: játék, népi mesterségek, kézművesség és kézügyesség, énektanulás, diákszínjátás, csoportos gyermekfoglalkozások, kirándulások és táborozások. Mindezekben egy kicsit szembe is kell menni a modern időkkel, mert a szabad foglalkozások napjainkra igen csak nehéz helyzetbe kerültek. A szülőnek, pedagógusnak, lelkésznek egyre reménytelenebb küzdelmet kell vívnia a gyermekeket magukba záró, rabszíjra fűző függőségekkel, az elektronika-függéssel, az átláthatatlan média zuhataggal.

A mozgalom a jelentkező pedagógusok önkéntes munkáján alapul, térítést nem kapnak érte. Költségeiket jó szándékú adományokból, pályázati pénzekből, önkormányzati támogatásból fedezik. Az elmúlt tíz év alatt 143 oktató vett részt a vasárnapi iskolai foglalkozásokban és jelenleg 50 körül vannak jelen folyamatosan az oktatási programokban. A mozgalom vezetői az első, kizárólagos erdélyi, partiumi és bihari szolgálatok után érezték, hogy tovább kell nyitni a többi trianoni terület, Felvidék, Kárpátalja és Délvidék fele is.

A Vasárnapi Iskola gyermekfoglalkozásai szorosan hozzákapszolódnak a helyi magyar pedagógusok szolgálatához, és kölcsönösen kiegészítik egymást. Ez a testvéri segítségnek egy olyan egyedülálló példája, mely gyermekeket, közösségeket, pedagógusokat, gyülekezeteket, önkormányzatokat, vállalkozókat mozgat meg és kapcsol egybe a szeretet erejével. Egy elidegenült, elanyagiasodott és önzővé vált világban ezek a pedagógusok példát mutatnak az önzetlen testvéri szeretetből és szolgálatból. Meg is kapják érte méltó jutalmukat: aki hálás gyermek tekinteteket, boldog arcokat akar látni, jöjjön el egy-egy foglalkozásra. Mert a gyermek tekintete, a gyermek szeme soha nem hazudik. Onnan érkeznek vissza az egyértelmű jelek, onnan érkezik a missziót éltető hála.

Vasárnapi Iskola pedagógusai azok, akik feláldozzák hétvégüket, hogy a legnehezebb etnikai határhelyzetekben, a mi „létvégi hajránkban” (Sütő András kifejezése) segítségünkre siessenek, gyermekeket mentsenek. A Mozgalom példát nyújt abban is, hogy történelmi hibáink, mulasztásaink felett nem sopánkodni kell, hanem szeretetteljes munkával kijavítani, helyre hozni. A mozgalom tizedik éve testvéri kéznyújtással és a szeretet erejével bontja a hatalmi szóval teremtett trianoni határokat. Betemeti a népek közötti és politikai lövészárkokat, életet lehel az elszáradt csontokba, szeretettel tölt meg mindent, és elévülhetetlen érdemet szerez a nemzetegyesítésben. Amit nagyhatalmi erők, emberi kezek mesterségesen raktak közénk, azt csak a szeretet bonthatja el, az, amelyről Pál apostoltól tudjuk, hogy „mindent eltűr, mindent remél, mindent hiszen és megbocsát”. Mert aki határokat, szögesdrótokat bont, elszakadt területeket fűz egybe a szolgálattal, az sebeket gyógyít és összekapcsol nemzettesteket, falutól faluig, embertől emberig, gyermektől gyermekig, lélektől lélekig.

Lehet-e szebben és méltóbban ünnepelni a tíz éves évfordulót, mint azzal, hogy a Vasárnapi Iskola Mozgalom pedagógusainak munkája, önkéntes szórványmentő szolgálata az összetartozás, a nemzetegyesítő Magyar Örökség részévé válik. Azzal a bibliai biztatással kérünk áldást további munkájukra, hogy „*megmarad a hit, remény, szeretet, e három, ezek között pedig legnagyobb a szeretet.*” (1Kor 13, 13).

Vetési László